

Lyon Deklarationen - om adgang til information og udvikling

Lyon Deklarationen fra august 2014 er oprindeligt skrevet på engelsk. Den engelske version* er gældende.

*De Forenede Nationer (FN) forhandler i øjeblikket om en ny udviklingsdagsorden til afløsning for Millenniummålene**. Dagsordenen skal guide alle lande med hensyn til, hvordan de forbedrer menneskers liv, og vil opstille en række nye mål for perioden 2016-2030.*

Vi, underskrivere af denne deklaration, mener, at øget adgang til information og viden i alle dele af samfundet, i sammenhæng med tilgængelig informations- og kommunikationsteknologi (IKT), vil understøtte en bæredygtig udvikling og forbedre menneskers liv.

Vi opfordrer derfor FN's medlemslande til at forpligte sig til at følge post-2015 udviklingsdagsordenen for at sikre, at alle har adgang til og er i stand til at forstå, anvende og dele de oplysninger, der er nødvendige for at fremme en bæredygtig udvikling og demokratiske samfund.

Principper

Bæredygtig udvikling skal sikre langsigtet socialøkonomisk velstand og trivsel for mennesker overalt i verden. En afgørende forudsætning for at opnå dette er, at regeringer, parlamentarikere, lokale myndigheder, lokalsamfund, civilsamfundet, den private sektor og enkeltpersoner er i stand til at træffe beslutninger på et oplyst grundlag.

I denne sammenhæng vil retten til information være med til at skabe forandringer. Adgang til information fremmer udvikling gennem empowerment, ved at mennesker, navnlig marginaliserede mennesker og dem, der lever i fattigdom, får mulighed for at:

- udøve deres borgerrettigheder og deres politiske, økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder
- være økonomisk aktive, produktive og innovative
- tilegne sig og anvende nye færdigheder
- berige kulturel identitet og kulturelle udtryksformer
- være med til at træffe beslutninger og deltage i et aktivt og engageret civilsamfund
- skabe fællesskabsbaserede løsninger på udviklingsudfordringer
- sikre ansvarlighed, gennemsigtighed, god ledelse, deltagelse og empowerment
- måle fremskridt i forhold til offentlige og private aktørers forpligtelser vedrørende bæredygtig udvikling.

Erklæring

I overensstemmelse med konklusionerne fra FN's Post-2015 Højniveaupanel, Post-2015 konsultationsprocessen i regi af FN's udviklingsprogram (UNDP) and rapporten fra Den Åbne Arbejdsgruppe for Bæredygtige Udviklingsmål***, der alle pegede på den afgørende rolle, som information spiller i forbindelse med udvikling, understreger vi, at:

1. Fattigdom er flerdimensionel, og fremskridt med hensyn til at udrydde fattigdom hænger sammen med sikring af bæredygtig udvikling på en række områder.
2. Bæredygtig udvikling skal finde sted inden for menneskerettighedsbaserede rammer, hvor:
 - a) ulighed mindskes ved at give selvbestemmelse og uddannelse til og inddrage marginaliserede grupper, herunder kvinder, oprindelige befolkninger, minoriteter, migranter, flygtninge, handicappede, ældre, børn og unge
 - b) lighed mellem kønnene samt fuldstændig social, økonomisk og politisk deltagelse kan forbedres væsentligt ved at give kvinder og piger større selvbestemmelse gennem lige adgang til uddannelse
 - c) værdighed og autonomi kan styrkes ved at sikre adgang til beskæftigelse og ordentlige job til alle
 - d) lige adgang til information, ytringsfrihed, forenings- og forsamlingsfrihed og privatlivets fred fremmes, beskyttes og respekteres som centrale forudsætninger for den enkeltes uafhængighed
 - e) deltagelse i samfundet sikres for alle, så de får mulighed for at gennemføre de forandringer, der skal til for at forbedre egne livsforhold.

3. Øget adgang til information og viden, understøttet af almene læse- og skrivefærdigheder, er en væsentlig forudsætning for bæredygtig udvikling. Større adgang til kvalitetsinformation og data og inddragelse af forskellige grupper i tilvejebringelsen deraf giver en mere fuldstændig og gennemsigtig tildeling af ressourcer.
4. Informationsformidlere såsom biblioteker, arkiver, organisationer i civilsamfundet, lokale ledere og medier har de kompetencer og ressourcer, der skal til for at hjælpe regeringer, institutioner og enkeltpersoner med at formidle, organisere, strukturere og forstå data, som er afgørende for udvikling. De kan gøre dette ved at:
 - a) oplyse om grundlæggende rettigheder og muligheder, offentlige service, miljø, sundhed, uddannelse, jobmuligheder og offentlige midler, der støtter lokalsamfund og mennesker, så de kan styre deres egen udvikling
 - b) identificere og skabe opmærksomhed om relevante og presserende behov og problemer inden for befolkningen
 - c) forbinde interessenter på tværs af regionale, kulturelle og andre barrierer med henblik på at fremme kommunikation og udveksling af udviklingsløsninger, som dermed kan gennemføres i større skala og få større gennemslag
 - d) bevare og sikre offentlighedens løbende adgang til kulturarv, offentlige dokumenter og information ved at drive nationale biblioteker og arkiver og andre offentlige kulturarvsinstitutioner
 - e) skabe offentlige fora og plads til, at borgerne i højere grad kan deltage i og engagere sig i beslutningstagningen
 - f) tilbyde uddannelse og kompetencer, der kan hjælpe mennesker med at få adgang til og forstå de informationer og tjenester, der er mest nyttige for dem.
5. En forbedret IKT-infrastruktur kan anvendes til at udvide kommunikationen, fremskynde levering af tjenester og give adgang til vigtig information, navnlig i afsidesliggende samfund. Biblioteker og andre informationsformidlere kan anvende IKT til at bygge bro mellem den nationale politik og den lokale gennemførelse heraf med henblik på at sikre, at alle samfundsgrupper får gavn af udviklingen.
6. **Undertegnede opfordrer derfor FN's medlemslande til at anerkende, at adgang til information og kompetencerne til at anvende den effektivt er forudsætninger for bæredygtig udvikling, og til at sikre, at dette anerkendes i post-2015 udviklingsdagsordenen, ved at:**
 - a) anerkende offentlighedens ret til adgang til information og data, samtidig med at den enkeltes ret til privatliv respekteres
 - b) anerkende den vigtige rolle, som lokale myndigheder, informationsformidlere og infrastruktur såsom IKT og et åbent internet spiller i forbindelse med gennemførelsen heraf
 - c) vedtage politikker, standarder og lovgivning, der sikrer myndighedernes løbende finansiering, beskyttelse, bevarelse og tilvejebringelse af information og menneskers adgang hertil
 - d) udvikle mål og indikatorer, der gør det muligt at måle effekten af adgang til information og data og rapportere om de årlige fremskridt i forhold til målene i en rapport om udvikling og adgang til information (DA2I – Development and Access to Information).

Underskrevet af IFLA, Danmarks Biblioteksforening og mere end 400 andre biblioteks- og informationsorganisationer.

* <http://www.lyondeclaration.org/>

** www.un.org/millenniumgoals/ hhv. www.fnforbundet.dk/2015-maalene

*** <http://un.dk/da/node/111>

Instrukser vedrørende underskrivelse

Interessenter, som deler Lyon Deklarationens vision om adgang til information og udvikling, opfordres derfor til at slutte sig til os***, der allerede har skrevet under på erklæringen.

Dr. Stuart Hamilton

International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA)

PO BOX 95312

Haag

Nederlandene

E-mail: Stuart.Hamilton@ifla.org eller IFLA's hovedkontor, ifla@ifla.org.

Den danske udgave af Lyon-Deklarationen er oversat af Danmarks Biblioteksforening.